

irányadó magazin

Az adonavigator.hu magazinja – V. évfolyam 12. szám

Ára: 2520 Ft

2016. december

Egyösszegű értékcsökkenés

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Az egyösszegű értékcsökkenés elszámolásának lehetőségei őstermelők, családi gazdálkodók esetén 2017-re megváltozik. A változás lényegesnek mondható, illetve cikkünkben a támogatott eszközökkel kapcsolatos speciális elszámolásra is érdemes kitérni. Ez lenne egy nagyobb cikkem.

Őstermelők

2017. évtől lényeges változás következik be az őstermelők egyösszegű értékcsökkenési lehetőségét illetően. 2016. december 31-ig őstermelő esetén az egyösszegű értékcsökkenés alkalmazásának feltétele csak az volt, hogy legyen az őstermelőnek regisztrációs száma. Nekik ez az alanyi jogon történő egyösszegű értékcsökkenés intézménye 2017. évtől megszűnik, kizárólag a családi gazdaság számolhatja el korlátozások nélkül.

Az őstermelők (ideértve a közös őstermelői igazolvánnyal rendelkezőket is) 2017. évtől csak akkor számolhatják el a beszerzett tárgyi eszköz árát egy összegben, ha szabad vállalkozási zónában helyezik üzembe a tárgyi eszközt. A szabad vállalkozási zónák településeinek lis-

táját a 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet 1-3. mellékletei tartalmazzák.

A kérdés inentől kezdve az, hogy a kérdéses termelőnek van-e a felsorolt települések valamelyikén olyan termőföldje vagy telephelye, amely az adott beruházáshoz kapcsolható. Például egy mezőgazdasági gép üzembe helyezésének a helyszíne majdnemhogy szabadon választható, ingatlanberuházás esetén viszont kötött. Az egyösszegű értékcsökkenés intézménye nem kötelezően alkalmazandó, a feltételek fennállása ellenére dönthet úgy a termelő, hogy a normál leírás alapján értékcsökkenti az eszközt. Különösen akkor kell átgondolni, ha ezzel csak a veszteséget szaporítja, ugyanis a veszteség leírásának 2012., illetve 2014. óta vannak korlátai.

TARTALOM

Egyösszegű értékcsökkenés **1. oldal**

2015. évi beszámoló adatainak rendezése a 2016. évi beszámoló összeállításához **3. oldal**

Elhunyt dolgozót megillető bér számfejtése, örökösöknek történő kifizetése **7. oldal**

Felújítás vagy karbantartás? **8. oldal**

Adókedvezmények 2017 **10. oldal**

Érdemes-e áttérni a kiva szerinti adózásra? **12. oldal**

Két lépcsőben változnak a számlázási szabályok **14. oldal**

Raklap a termékében **17. oldal**

Válasz-adó **18. oldal**

A munkaközi szünet és annak elszámolása **20. oldal**

Lakásáfa 5% **22. oldal**

Ízelítő az Irányadó magazin következő számából **23. oldal**

Figyelmesen olvastál? **24. oldal**

Adatszolgáltatás az szja-bevallásban

Ha az egyösszegű értékcsökkenés elszámolásának nincs akadálya, és él is vele a termelő, akkor nem szabad elfelejteni, hogy erről a személyi jövedelemadó-bevallásban külön adatszolgáltatást (EU-s támogatásnak minősül) kell készíteni.

A támogatástartalom a beruházási érték 1%-a, tehát nem fog ezzel az értékkel az őstermelő EU-s korlátokba ütközni, az adatszolgáltatást elég csak „gépies” módon elkészíteni. Hangsúlyoznám, hogy a családi gazdálkodók ebben a tekintetben is előnyben vannak, nekik egyáltalán nem kell az adatszolgáltatást elkészíteni.

Fejlesztési célú támogatás

Az egyösszegű értékcsökkenés intézménye keveredni szokott a fejlesztési célú támogatásból vásárolt gépek költségelszámolása lehetőségével. Ha egy gép vásárlására támogatást kap az őstermelő vagy a családi gazdálkodó, akkor a vásárolt gép támogatással lefedett része (ami nem feltétlenül 100%) egy összegben költségelhető. Ezzel szemben a támogatás bevételként is meg fog jelenni.

Az egyösszegű költség elszámolása tehát ebben az esetben mindkét kör számára biztosított a támogatás összege erejéig. Itt nincsenek adójogi korlátozások az üzembe helyezést illetően, továbbá az adatszolgáltatási kötelezettség is más jellegű, a megszokott (egyébként évről évre gyarapodó) támogatásos sorokat kell kitölteni.

Utólag folyósított támogatás

Külön érdemes arról is említést tenni, hogy ha a támogatást utólag folyósítják, akkor megteheti az őstermelő vagy a családi gazdálkodó azt, hogy a támogatásból felhasznált részt nem tekinti bevételnek, és ezzel egyidejűleg a beruházási értékből a támogatással érintett részt egyáltalán nem számolja el költségként. Fontos tudnivaló, hogy ez a lehetőség csak utólagosan folyósított támogatások esetén áll fenn. Ha a támogatást előzetesen folyósítják (például fiatal agrárgazda

Az egyösszegű értékcsökkenés intézménye nem kötelezően alkalmazandó, a feltételek fennállása ellenére dönthet úgy a termelő, hogy a normál leírás alapján értékcsökkenti az eszközt.

támogatás), akkor a cél szerint felhasznált támogatási összeg mindenképpen bevétel lesz. Mondhatnánk azt is, hogy a két elszámolási mód azonos eredményre vezet (jövedelemtartalom nulla forint), de a bevétel kimutatása biztosított őstermelő esetén hatással lehet a következő évi járulékalapra.

Termőföldvásárlás

Külön érdemes egy mondatban a termőföldvásárlással is foglalkozni. A termőföld értékcsökkenés szempontjából érinthetetlen, azaz sem egy összegben, sem értékcsökkenés formájában nem lehet költségként elszámolni a vásárlást. Ez alól csak egyetlen kivételes szabály van: a fiatal agrárgazda támogatással szemben a termőföld támogatással fedezett része egy tételben költségként elszámolható.

Példák

1. Adott egy mezőgazdasági gép, melyet a termelő a fiatal agrárgazda támogatásból szerzett be 2016 januárjában. A fiatal agrárgazda támogatást 2015 decemberében folyósították 9 millió forint összegben, a vásárolt mezőgazdasági gép ára 5 millió forint volt.

A 2016. évi bevételeihez 5 millió forintot hozzá kell számolnia, de ezzel együtt a gép teljes beszerzési árát egy összegben költségelheti. Jövedelemtartalom így nem kerül kimutatásra, tehát egyéni vállalkozóként ez után nem fizet adót, illetve egyéb közterhet.

2.

Közös őstermelői igazolványon szerepelnek hárman, és 2016. évben 12 millió forint értékben egy traktort vásárolnak (hitel + önerő, támogatás nincs rajta). A traktort szabad vállalkozási zónában tudják üzembe helyezni, azaz egyösszegű értékcsökkenésben gondolkodhatnak. Mivel hárman vannak, ez azt jelenti, hogy tagonként 4 millió forint költséggel csökkenthetik a 2016. évi bevételeiket. Azt viszont nem tehetik meg, hogy tagonként eltérően járnak el, azaz az egyik tag a ráeső részt egy összegben költségeli, a másik tag pedig a vonatkozó 20%-os értékcsökkenéssel számol.

3.

Az előző példát variáljuk meg úgy, hogy a traktorra 3,6 millió forint támogatást is kapnak, utólagos folyósítás mellett.

Ebben az esetben még több variációs lehetőség van.

A traktor értékének támogatásra eső részét nem tekintik bevételnek, a maradék összeget pedig egy összegben költségként elszámolják. Ebben az esetben egy főre vetítve 2,8 millió forint költséget számolnak el.

- A traktor értékének támogatásra eső részét bevételnek tekintik, a maradék összeget pedig egy összegben költségként elszámolják. Ebben az esetben egy főre vetítve 1,2 millió forint bevételt és 4 millió forint költséget számolnak el, ezzel – az adott esetben a 2017. évi járulékalap is szolgáló – a bevételük magasabb, mint az előző esetben.
- A traktor értékének támogatásra eső részét nem tekintik bevételnek, a maradék összeget normál értékcsökkenés szabályai szerint számolják el (azaz 20% éves értékcsökkenéssel számolnak). Ebben az esetben egy főre vetítve – feltételezve, hogy a traktort január 1-jén helyezik üzembe – 800 ezer forint költséget számolnak el fejenként.
- A traktor értékének támogatásra eső részét bevételnek tekintik, a maradék összeget pedig egy összegben költségként elszámolják. Ebben az esetben egy főre vetítve 1,2 millió forint bevételt és 2 millió forint költséget számolnak el, ezzel – az adott esetben a 2017. évi járulékalap is szolgáló – bevételük magasabb lesz, mint az 1. vagy 3. esetben.

A valóságban előforduló élethelyzet fogja igazából meghatározni, hogy az előző variációk közül éppen melyiket célszerű választani.

2015. évi beszámoló adatainak rendezése a 2016. évi beszámoló összeállításához

Szerző: Egri-Retezi Katalin

A számviteli törvény átmeneti szabálya – Szt. 177. § (45) – fogalmazza meg a kapcsolódó teendőket, mely nem részletezi a konkrét elszámolási módot, csak arra tér ki, hogy milyen beszámolósorokat kell rendezni, illetve melyekhez kötelező nyitás utáni rendező tételeket könyvelni. Ebből kitűnik, hogy nincs rendező mérleg és eredménykimutatás-készítési kötelezettség. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy elkészíthető Excel tábla alkalmazásával, vagy akár egy rendezést dokumentáló főkönyvi zárlattal is.

Mérleget érintő átrendezések

• Tartós részesedések

Társult vállalkozások esetén

Amennyiben a 2015. évi szabályok szerint társult vállalkozásként került besorolásra az adott befektetés, úgy a mérlegben a kapcsoló részesedések között szerepelt. Mivel 2016-tól már nem lehet a társult vállalkozás kapcsoló minősítésű, így ehhez az alábbi átsorolások fordulhatnak elő:

- 1.a) Az új fogalmak szerint jelentősnek minősítendő, úgy át kell sorolni: Tartós részesedés kapcsoló vállalkozásban mérlegtételről – Tartós jelentős tulajdoni részesedésre
(Erre akkor kerül sor, ha a szavazati arány nagyobb vagy egyenlő, mint 20%, és a tulajdoni arány nagyobb, mint 20%.)
- 1.b) Társult volt, de nem minősül az új fogalmak szerint jelentősnek: Tartós részesedés kapcsoló vállalkozásban mérlegtételről – Egyéb tartós részesedésre soroljuk át.
(Abban az esetben, ha a szavazati és a tulajdoni arány is éppen 20%.)

Egyéb részesedés esetén

- 2.a) Általában: marad tartós részesedéseknél az egyéb tartós részesedések között (nincs átsorolás)
- 2.b) Az új fogalmak alapján jelentősnek minősítendő:

Egyéb tartós részesedésről – Tartós jelentős tulajdoni részesedésre történik az átrendezés.

(Abban a kivételes esetben, ha a szavazati arány 20% alatti, de a tulajdoni arány meghaladja a 20%-ot.)

- **Forgatási célú részesedések**

A forgóeszközök között bemutatott értékpapírok részeként kell ugyanúgy a részesedéseket átsorolni, ahogy azt az előzőekben a tartós részesedéseknél ismertettük.

- **Követelések, kötelezettségek**

Az alábbi mérlegtételeknél is szükséges az átsorolásokat elvégezni a tartós részesedéseknél leírt csoportosítás szerint:

- Tartósan adott kölcsönök
- Követelések
- Hátrasorolt kötelezettségek
- Tartós kötelezettségek
- Rövid lejáratú kötelezettségek

- **Aktív időbeli elhatárolások**

Az új előírás szerint egy adott év adózott eredményéről szóló döntést a jóváhagyást (követő) évben számolhatják el mind az osztalékot fizető, mind pedig a tulajdonos társaságnál. Ugyanakkor a 2015. évi beszámoló tartalmazza a mérlegkészítés időpontjáig jóváhagyott, járó osztalékot is. Elvileg ez az előzőekben ismertetett szabály azt jelenti, hogy az összehasonlító adatok bemutatásához ezt a mérlegtételt is rendezni kellene, de az új – évközben módosított – átmeneti szabály ezt kivételként fogalmazza meg. Ennek a magyarázata, hogy a korrekció mérlegfőösszeg csökkenését jelentené, ami az előző év közzétett beszámolóját tekintve sok problémát okozna a rendező mérlegek hiányából adódóan (bankok, támogató szervek felé leadott beszámolóokra vonatkozó magyarázkodások). Tehát az osztalékról szóló döntés miatt itt az átrendezés elhagyandó. Felhívom a figyelmet, hogy mindenképpen szükséges ezzel kapcsolatosan a kiegészítő mellékletben az átrendezések és a számbavételi változások bemutatása.

- **Saját tőke**

A jóváhagyott osztalékkal kapcsolatos döntés miatt szükséges korrigálni az eredménytartalék és a mérleg szerinti eredmény sorokat. Az előző lapszámokban könyvelési tételekkel részleteztük a rendezés módját, annyival módosítjuk az ott leírtakat, hogy a nyitás után nincs szükség az alábbiakban részlete-

zett rendezések könyvelésére. Csupán az eddigi szokásos nyitás utáni tételt kell elszámolni azzal a különbséggel, hogy a 2015. évi záró beszámolóból átnyitott tételek mérleg szerinti eredménye kerül az eredménytartalékba, de ezt követő években már az új szabály szerint az adózott eredménnyel nyitunk, és innen történik a rendezés az eredménytartalék főkönyvi számlára.

A szükséges átcsoportosítások:

- Eredménytartalék osztalékra igénybe vett összege.
Az osztaléktartozás csökkentésével egyidejűleg az eredménytartalék összegét kell növelni.
- Adózott eredmény osztalékra felhasznált összege.
Az osztaléktartozás csökkentésével azonos összegben növelni kell az adózott eredményt.
- A 2015. évi beszámolóban szereplő mérleg szerinti eredmény összege átsorolandó az adózott eredmény mérlegtételre.

- **Osztaléktartozás**

A kötelezettségek között bemutatott osztalék összege a saját tőkét érintő átsorolások révén megszűnik.

Fontos, hogy a társaságok a 2016. évi beszámolóik kiegészítő mellékletében az előző év utolsó közzétett beszámoló záró és a 2016. évi nyitó adatainak eltéréseit számszerűsítsék.

Eredménykimutatást érintő rendezések

- **Rendkívüli tételek megszűnése**

Az új irányelvnek történő megfelelés céljából törölték a rendkívüli eredmény tételeit, így az eredménykimutatások nem tartalmazhatják 2016-tól a szokásos vállalkozási eredményt sem.

Az átrendezések szempontjai az alábbiak:

1. Vizsgálandó, hogy az érintett eredménytétel milyen eszközzel kapcsolatban került kimutatásra. Amennyiben részesedéssel, értékpapírral vagy tartósan adott kölcsönrel kapcsolatban az ügylet, akkor a pénzügyi eredményekhez kerül átsorolásra. Minden más esetben (tárgyi eszköz, immateriális javak, készletek, forgatási célú követelés) az egyéb bevételeket, illetve egyéb ráfordításokat érinti.
2. A rendkívüli tételek átsorolását meghatározza az is, hogy milyen gazdasági eseményt számoltak el a 2015. évi beszámolóban. Ezeket taxatív felsorolásban tartalmazza a számviteli törvény, az alábbi táblázatban összefoglaljuk azokat.

3. Rendkívüli tételek bevételt és ráfordítást is érintő tételeit nettósítani szükséges.

– Rendkívüli tételek egyéb bevételt és ráfordítást érintő gazdasági eseményei

Egyéb bevétel	Egyéb ráfordítás
• Minden eszköz (ami nem részese- desés, értékpapír, tartós köl- csön) apportjának nyeresége	• Minden eszköz (ami nem részese- desés, értékpapír, tartós kölcsön) ap- portjának vesztesége
• Más által átvállalt, elengedett, elévült kötelezettség	• Elengedett rövid lejáratú követelés (behajthatatlannak nem minősülő)
• Véglegesen átvett pénzeszköz	• Véglegesen átadott pénzeszköz
• Térítés nélkül kapott eszközök, hagyaték, többlet	• Térítés nélküli eszköz átadás
• Fejlesztési célú kapott támogatás	• Adott fejlesztési célú támogatás • Fejlesztési célú támogatás visszafize- tendő összege
• Térítés nélkül kapott szolgáltatás	• Tér. nélküli szolgáltatásnyújtás
	• Ingyenes tartozásátvállalás • Jogszabály szerint üzemeltetőnek átadott eszköz

– Rendkívül tételek, pénzügyi műveletek bevételeit és ráfordításait érintő gazdasági események

Külön soron kell bemutatni a befektetett pénzügyi eszközök közé tar-
tozó részesedésekkel, illetve az értékpapírokkal, adott kölcsönökkel
kapcsolatos ügyletek eredményét. A forgóeszközök között kimutatott

eszközök hasonló ügyleteiből származó eredményt a pénzügyi műve-
letek egyéb bevételei/ráfordításai között kell megjeleníteni.

Befektetési célú részesedésekből származó ügyleteknél

Részesedésből származó bevételek, árfolyamnyereségek	Részesedésből származó ráfordítá- sok, árfolyamveszteségek
• Részesedés apport nyeresége	• Részesedés apport vesztesége
• Megszűnés miatti részesedés ki- vezetés nyeresége	• Megszűnés miatti részesedés ki- vezetés vesztesége
• Átalakulás miatti részesedés kive- zetés/új részesedés állományba vételének nyeresége	• Átalakulás miatti részesedés kive- zetés/új részesedés állományba vételének vesztesége
• Tőkeleszállítás nyeresége	• Tőkeleszállítás vesztesége
Részesedésből származó bevételek, árfolyamnyereségek	Részesedésből származó ráfordítá- sok, árfolyamveszteségek
• Térítés nélkül kapott (többlet) részesedés	• Térítés nélkül átadott részesedés könyv szerinti értéke
• Kapott fejlesztési támogatás ré- szesedésre	• Fejlesztési célú támogatás vissza- fizetendő összege
• Részesedéshez kapcsolódó elen- gedett (átvállalt) kötelezettség	

Befektetett pénzügyi eszközökkel – befektetési célú értékpapírok,
kölcsönök – kapcsolatos ügyletek átsorolása

Befektetési célú értékpapír apport- jából származó nyereség	Befektetési célú értékpapír apport- jának vesztesége
• Befektetési célú kölcsönök ap- portjának nyeresége	• Befektetési célú kölcsön apport- jának vesztesége
• Befektetési célú ÉP, kölcsönök té- rítés nélkül átvett, többletértéke	• Befektetési célú ÉP, kölcsön térí- tés nélkül átadott értéke
• Befektetési célú ÉP kapcsolatos, 3. személy által átvállalt kötele- zettség	• Tartós követelés elengedett ösz- szege (behajthatatlannak nem minősülő)
• Befektetési célú ÉP kapcsolatos elengedett kötelezettség	

Pénzügyi műveletek egyéb bevételeit és ráfordításait érintő átsorolások
A forgóeszközök között kimutatott részesedések és értékpapírok
eredményhatásait a fenti táblázatokban részletezettek szerint kell
átsorolni.

Érdemes megemlíteni, hogy a halasztás átrendezési feladatot
ugyan nem jelent, mivel azok ugyanúgy kerültek az aktív vagy passz-

szív időbeli elhatárolások közé 2015-ben, amint 2016-ban szükséges bemutatni a tételeiket. Ugyanakkor a nyitásukat célszerű átgondolni abból a szempontból, hogy azokat hol kell majd feloldani.

A fenti korrekciók közül nézzük az alábbi példát:

Tárgyi eszköz apport a tulajdonosnál, amennyiben tartós, jelentős részesedést szerzett (korábban társultnak minősült)

- Könyv szerinti értéken 50 000 E Ft
- Társasági szerződés szerinti értéken 60 000 E Ft

Megoldás

2015. évi mérlegben átrendezendő mérlegsorok

- Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban 60 000 E Ft-tal csökken
- Tartós jelentős tulajdoni részesedés 60 000 E Ft-tal nő

2015. évi eredménykimutatás alábbi tételeit szükséges módosítani

- Rendkívüli bevétel 60 000 E Ft-tal csökken, és
- Rendkívüli ráfordítás 50 000 E Ft-tal csökken
- Egyéb bevétel 10 000 E Ft-tal nő

- Pénzügyi műveletek eredménytégeit érintő módosítások

Részesedés értékesítésének árfolyamnyeresége

Megszűnt ez az eredménytétel, rendezése: Részesedésekből származó bevételek, árfolyamnyereségek sorra

Befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége

Megszűnt ez az eredménytétel, rendezése:
Befektetett pénzügyi eszközökből származó bevételek, árfolyamnyereségek eredmény sorra

Befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztése

- Megszűnt ez az eredménytétel, átsorolandó:
- Részesedésből származó ráfordítás/árfolyamvesztés eredmény sorra, ha befektetési célú részesedésekkel kapcsolatos az árfolyamvesztés, vagy
  - Befektetett pénzügyi eszközökből származó ráfordítás/árfolyamvesztés eredmény sorra, amennyiben befektetési célú értékpapírokhoz és adott kölcsönökhöz kapcsolódik.

Fizetendő kamatok, kamatjellegű ráfordítások

Korábban nevesítve volt, hogy a befektetési jegyek eladáskor, beváltáskor a nettó eszközérték és a könyv szerinti érték különbözetében realizált veszteséget a fizetendő kamatok, kamatjellegű ráfordítások között kellett kimutatni. 2016-tól a befektetett pénzügyi eszközök között szereplő befektetési jegyek esetén át kell sorolni ezeket a Befektetett pénzügyi eszközök (értékpapírok, kölcsönök) ráfordításai (árfolyamvesztése) közé.

Részesedések, értékpapírok, tartósan adott kölcsönök, bankbetétek értékvesztése

A részesedések, értékpapírok, bankbetétek, tartósan adott kölcsönök értékvesztéseként kell kimutatni a tulajdoni részesedést jelentő befektetések, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, a tartós bankbetétek értékvesztésén túl, 2016-tól a tartósan adott kölcsönök elszámolt értékvesztését is.

Ez azt jelenti, hogy a 2015. évi beszámolóban a tartós kölcsönök értékvesztését az egyéb ráfordításokról erre az eredménytételre kell átsorolni.

Kiegészítő melléklet

Az átmeneti szabályok konkrét előírást ugyan nem tartalmaznak a rendezések kiegészítő mellékletben történő bemutatására, azonban a kiegészítő melléklet általános elírásai segítenek eligazodni a teendőket illetően:

„88. § (1) A kiegészítő mellékletbe azokat a számszerű adatokat és szöveges magyarázatokat kell felvenni, amelyeket e törvény előír, továbbá mindazokat, amelyek a vállalkozó vagyoni, pénzügyi helyzetének, működése eredményének megbízható és valós bemutatásához a tulajdonosok, a befektetők, a hitelezők számára – a mérlegben, az eredménykimutatásban szereplőkön túlmenően – szükségesek.

(2) A kiegészítő mellékletben értékelni kell a vállalkozó valós vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, az eszközök és a források összetételét, a saját tőke és a kötelezettségek tételeinek alakulását, a likviditás és a fizetőképesség, valamint a jövedelmezőség alakulását.”

A fentiek alapján fontos felhívni a figyelmet arra, hogy a társaságok a 2016. évi beszámolóik kiegészítő mellékletében az előző év utolsó közzétett beszámoló záró és a 2016. évi nyitó adatainak eltéréseit számszerűsítsék, továbbá mutassák be azokat a kapcsolódó mérleg-és eredménytégeket érintően.

Elhunyt dolgozót megillető bér számfejtése, örökösöknek történő kifizetése

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Sajnos egy haláleset esetén is foglalkoznunk kell olyan problémákkal, mint az adózás. A személyi jövedelemadó-törvény főszabályként kimondja, hogy az örökség nem adóköteles, de a munkabérré különösen figyelni kell.

Adóköteles-e?

A dolgozó halálesete kapcsán találunk egy olyan speciális szabályt is, mely szerint ha az elhunyt magánszemélyt még az életében végzett munkájáért ellenérték illeti meg, akkor annak kifizetésekor úgy kell az adókötelezettséget megállapítani, mintha élne a személy. Valójában a szabály úgy fogalmaz, hogy az összeget a halála napján megszerzettek kell tekinteni. Logikus.

Ahhoz, hogy az elhunyt dolgozó bérét ki tudjuk fizetni, meg kell várni a hagyatéki tárgyalást.

Számfejtés

Abban az esetben, ha a dolgozó egy váratlan pillanatban meghal, akkor a cég a töredék hónapra jutó bérét (vagy akár egyéb elmaradásait) fizetné ki az örökösöknek. Ahhoz, hogy ezt az összeget ki bírja fizetni, meg kell várnia a hagyatéki tárgyalást. Ennek lezárultát követően tudja csak meg, hogy mely örökös(öke)t illeti meg a bér. Ha munkabérről van szó, akkor vonni kell a jövedelemadót, a járulékokat, és fizetni kell utána a szociális hozzájárulási adót, illetve a szakképzési hozzájárulást. A számfejtést az elhunyt magánszemély adóazonosítójára, TAJ-számára kell elvégezni, azaz a '08-as bevalláson is az ő nevén fog szerepelni az összeg. A ténylegesen utalható nettó összeget az örökös fogja megkapni. E szabály alól akkor sincs kivétel, ha a hagyatéki leltárban a még ki nem fizetett bér bruttó összegben szerepel.

Lehet-e korábban utalni?

A halál bekövetkezésével a vagyoni jogok az örökösre szállnak át. A nettó összegek jogosultja tehát az elhunyt munkavállaló örököse. Nagyon lényeges ugyanakkor, hogy ezt a minőséget a munkáltató ne fogadja el bemondásra, és ne fizessen anélkül, hogy erről a körülményről hivatalos okirat alapján meggyőződött volna.

Nem ritka eset ugyanis, hogy az elhunyt munkavállaló hozzátartozói (pl. házastársa, gyermeke stb.) bejelentkeznek a munkáltatóhoz és kérik a járandóságok mielőbbi utalását. Az ilyen típusú fellépések mögött sokszor nincs is rosszhiszeműség, sokkal inkább praktikus szükségyszerűségi szempontok munkálnak.

Ha nem megfelelő helyre utaljuk a bért, akkor azt a jogos örökös újra követelheti. És ezzel párhuzamosan felmerülhet a korábbi kifizetés jogcímmel kapcsolatos problémája. Ha tudjuk, akkor vissza kell követelni, ha nem, akkor az annak a magánszemélynek a bevétele lesz, aki azt felvette. De ezt mindenképpen el kell kerülnünk, és nagyon fontos, hogy a magát örökösnek kimondó személytől okiratot, pl. közjegyző által kibocsátott hagyatékátadó végzést kérni.

Talán kisebb a kockázat, ha a haláleset után, de még a létező bankszámlára utalunk, ami az elhunyt hagyatékának lesz a tárgya.

Ezt a pénzt a bank addig nem engedi felvenni, amíg az örökös nem szerzi meg rá a „jogosultságot”. Ezzel talán át tudjuk tolni a bér kifizetésének feladatát a bankra. Neki a bankszámlán lévő pénz kifizetéséig meg kell várni a hagyatéki leltárt.

Felújítás vagy karbantartás?

Szerző: Kardos Barbara

A felújítás és a karbantartás elhatárolásának kérdése az „örökzöld” téma kategóriába tartozik. Még a legkisebbeknél is előfordul, hogy a gazdasági eseményt minősíteni kell ebből a szempontból. És mivel örökzöld a téma, az elmúlt évek alatt számos szakmai vélemény, iránymutatás látott napvilágot.

A cikkben az elvi kategorizálást követően a gyakorlati példákban és az azokkal kapcsolatos szakmai véleményekből szemezgetek.

Felújítás

Sok esetben mantraszerűen azt ismételtjük, hogy felújításról akkor beszélünk, ha az érték vagy az élettartam növekszik. Azt gondolom, hogy ennél sokkal összetettebb a felújítás definíciója, amelyben az eredeti állag (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, akár időszakonként ismétlődő tevékenységről van szó, aminek köszönhetően a hátralévő hasznos élettartam megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul, és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak.

Felújítás a korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli. Nem minősül ugyanakkor felújításnak az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egy időben való elvégzése, függetlenül a költségek nagyságától. A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei előregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetészerű használatot veszélyezteti.

Karbantartás

Karbantartás a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetészerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.

Persze cégenként eltérő is lehet

A felújítás és karbantartás tételeinek besorolása vállalkezési tevékenységenként és azon belül eszközcsoportonként, eszköztípusonként eltérő lehet. Egy közép-, nagyvállalkozásnál az egyes tevékenységek

behatárolása egyértelműen a műszaki vezetés feladata (Értékelési szabályzatban rögzítendő), azonban a mikro-, kisvállalkozásoknál gyakran találkozunk azzal, hogy az ügyvezető lényegében minden tárgyi eszközökkel kapcsolatos tevékenységet karbantartásnak minősít (jó esetben minősít és nem a könyvelőre hagyja a feladatot).

A beszámoló típusától függő elszámolás

A mikrogazdálkodói beszámolót készítő helyzeti előnyben vannak a besorolás tekintetében, hiszen a rendelet konkrétan meghatározza [5. § (3-4)], hogy a bruttó érték 2%-át el nem érő, vagy ha a 2% 100 ezer forint alatti, akkor a 100 ezer forintot el nem érő munkálatok mindenképpen karbantartásnak minősülnek. Azaz 5 millió forint bekerülési érték alatti eszköz esetében a 100 ezer forint alatti munkálatok értéke karbantartásként, azaz költségként elszámolható (ha nem minősül beruházásnak).

Éves, illetve egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozások esetében azonban nincs értékhatár, az egyes tevékenységeket értéktől függetlenül, tartalmuk alapján kell megítélni. Az alábbi, gyakorlatban gyakran előforduló példák igyekeznek iránymutatást adni, de persze ne feledjük, hogy a cég tevékenységére szabott értékelési szabályzatban kell rögzíteni, hogy az adott társaság mely eszközcsoportnál mit tekint felújításnak, és mit karbantartásnak.

Gyakorlati példák eszközcsoportonként, azaz mi minősül beruházásnak, felújításnak

Az alábbiakban néhány gyakorlati példa került összegyűjtésre, hogy az eszközbeszerzés, illetve egyéb jogcímű (térítés nélküli átvétel, apportátvétel stb.) megszerzés mellett mely tételek minősülnek még beruházásnak, felújításnak.

Épületek és egyéb építmények esetében:

- a terjedelem növelése (toldalék, tetőtér, emeletráépítés, szintmegosztás);

A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei elöregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti.

- az épület használhatóságát és ellátását biztosító berendezésekkel való kiegészítése, bővítése;
- az átalakítása, ha a funkció, a rendeltetés megváltozik;
- fűtéskorszerűsítés, egyediről központira vagy fordítva;
- a tetőszerkezet átalakítása, ha a légtér növelésével jár;
- a födémcsere;
- a tetőszerkezet teljes cseréje (50%-ot meghaladó, vagy ha a légtér az átalakítás következtében nő vagy csökken);
- a szellőzőberendezések és vezetékeinek teljes cseréje;
- a lift, a szemétdobó, a kaputelefon vezetékeinek és berendezéseinek teljes cseréje;
- az álmennyezet cseréje;
- a villamos energia-, a víz-, a gáz-, a hőellátás, a csatorna vezetékeinek és berendezéseinek teljes cseréje;
- a központi fűtőberendezés cseréje;
- különböző technológiai vezetékek (víz, gáz, villany) megépítése, szerelése (földben vagy védőcsatornában), szakaszos vagy teljes cseréje (a tartópillérek, tartóoszlopok, külön-külön egyéb építmények);
- különböző technológiai vezetékek (víz, gáz, villany) kiegészítése alkotórészekkel, tartozékokkal;
- meglévő utak, átjárók, rakodók, peronok, térburkolatok burkolatának megerősítése, ha ezáltal a teherbírása, az átbocsátóképessége nő;
- olyan vakolat alkalmazása, amely nemcsak hosszabb ideig tölti be funkcióját, de közben az épület hőmegtartó képessége is javul (költségmegtakarítás érhető el);
- ajtók, ablakok cseréje, amelyek műszaki paraméterei jobbak, mint a kicserélésre kerülőké.

Beruházás gépek, berendezések, járművek esetében:

- bővítés olyan tartozékokkal, hogy további műveletek, feladatok ellátására válik alkalmassá, növeli a kapacitást (beruházás);
- nullára leírt gépek, berendezések üzemképes állapotba hozása;
- üzemképes állapotba hozás a fődarabok cseréjével, alkatrészek pótlásával;
- zárt rendszerű összeszereléssel kialakított munkaeszköz egy-egy funkcióját ellátó egységének cseréje;
- épületre riasztóberendezés felszerelése.

Gyakorlati példák a karbantartásokra:

- a biztonságos üzemeltetéshez szükséges tartozékok, tartalék alkatrészek a tárgyi eszköz bekerülési értékének részét képezik, ha azok az üzembe helyezésig kerültek beszerzésre, így cseréjük karbantartás; csereként beszerzett tartozékok, tartalék alkatrészek anyagok, csere esetén anyagkölségként elszámolandó, a cserélt tartozék, tartalék alkatrész haszonanyagértéken csökkenti az elszámolt anyagkölséget;
- autógumik cseréje (a munkadíj) karbantartás, gumiabroncsok beszerzése, cserélése anyagkölségként elszámolandó;
- termelő gépek, berendezések új telephelyre történő telepítése, a le- és felszerelés költségei nem növelik az eszközök bekerülési értékét; vagy igénybe vett szolgáltatásként az adott időszak eredményét terhelik, vagy mint átszervezési kölség aktiválható (számviteli politikai döntés).

Bérelt ingatlanon történt felújítás elszámolása a bérlet megszűnésekor

A gyakorlatban a gyakran visszatérő kérdések rangsorát vezeti a témában, hogy mi a helyzet a bérelt ingatlanon végrehajtott beruházásokkal, felújításokkal a bérlet megszűnésekor. A megszűnésre már a szerződés megkötésekor vagy legkésőbb a beruházás megkezdésekor gondolni kell, és a bérbeadóval történt megállapodás szerint történhet meg a megszűnés esetén az elszámolás. Optimális esetben a bérleti szerződés tartalmaz bérbeadói hozzájárulást és a bérbeadónak értékesíthető a felújítás egy kölcsönösen kialakított áron a szerződés megszűnésekor (határozott idejű szerződés esetén ez lesz az idegen tulajdonú ingatlanon végzett felújítás maradványértéke). Ebben az optimális esetben a bérlőnél egy tárgyeszköz-értékesítés, a bérbe adónál pedig egy tárgyeszköz-beszerzés kerül elszámolásra. Kevésbé optimális esetben a bérbe vevő térítés nélküli átadásként átadja a bérbe adónak, ilyenkor azonban felmerülhet az áfafizetési kötelezettség is. Előfordulhat, hogy a bérbe adó az eredeti állapot helyreállítását kéri, ekkor minden ehhez kapcsolódó kölség a bérlőt terheli, és az idegen ingatlanon végzett felújítás nettó értéke terven felüli értékcsökkenésként elszámolandó.

Adókedvezmények 2017

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

November végén több mint ezer könyvelő részvételével beszéltük át a 2017-es adószabályokat. Ezek között esett szó az adókedvezményekben történt változásokról is. Ezeket részletezzük most ebben a cikkben.

Személyi kedvezmény

Bizonyos betegségtípusok után adókedvezmény illeti meg a magánszemély adózót. A személyi kedvezményt az Sza-törvény szerint súlyos fogyatékos magánszemélynek minősülő személy érvényesítheti az összevont adóalap adójából.

Súlyos fogyatékos személynek azt a magánszemélyt kell tekinteni, aki az ilyen betegségekről szóló kormányrendeletben említett betegségben szenved, továbbá, aki rokkantsági járadékban részesül.

A kedvezmény mértéke a fogyatékos állapot kezdő napjának hónapjától ezen állapot fennállása idején havonta az adóév első napján érvényes havi minimálbér 5 százalékának megfelelő összeg.

A szabály háttere 2017-re sem változik, csak az összege annak köszönhetően, hogy a minimálbér megemelkedik. Fontos, a minimálbér meghatározásakor figyelmen kívül kell hagyni, hogy az illető munkakörét tekintve szakképesített vagy szakképesítetlen. A kedvezmény számításakor a garantált bérminimumot soha nem lehet figyelembe venni, azt mindig a minimálbér alapján kell számolni.

A bejelentett minimálbér-emelésnek köszönhetően ez a kedvezmény 2017-re bőven 6 ezer forint felett lesz, ami éves szinten bő 76 ezer forint.

Változatlan az a szabály is, hogy ha valaki évek óta igazoltan a kormányrendeletben felsorolt betegségek egyikében szenved, tehát jogosult lett volna a személyi adókedvezményre, akkor a kedvezményt az igazolás megszerzését követően az 5 éves elévülési időn belül a személyi jövedelemadó-bevallások önellenőrzésével érvényesítheti. Így tehát egy most megszerzett igazolás is jó a visszamenőleges kedvezményhez.

A családi kedvezmény érvényesítése szempontjából a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély is kedvezményezett eltartottnak minősül, családi pótlékra azonban nem jogosít.

Ezért értelmezési problémát jelentett az a helyzet, amikor a családban a járadékos személyen kívül pl. felsőoktatási intézményben tanuló gyermekeket is nevelnek.

A családi kedvezmény érvényesítése szempontjából a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély is kedvezményezett eltartottnak minősül, családi pótlékra azonban nem jogosít.

Családi kedvezmény

Az egyik legszelesebb körben érvényesíthető kedvezmény a gyermekek után jár.

Az egyik változást még egy 2015-ben elfogadott módosítás eredményezi. Ismét emelkedik ugyanis a kétgyerekesek havi kedvezménye.

Már 2016-ban is magasabb, mint az egy gyereket nevelőknek, ez most havi 15 ezer (két gyerekre számolva havi 30 ezer) forintra növekszik. Ez a törvényben természetesen adóalapban van kifejezve, azaz gyermekenként havonta 100 000 forint vonható le az adóalapból ezen kedvezmény jogcímén.

Az ilyen gyermekek a családi pótlék összegének megállapításánál figyelembe vehetők, a családi kedvezmény összegének megállapításánál pedig eltartottnak minősülnek. Annak érdekében, hogy a családi pótlékra egyáltalán nem jogosult családokban is egyértelmű legyen, hogy eltartottként figyelembe vehetik az egyetemista gyermekeket is, módosításra került az eltartottakat meghatározó fogalom.

Az Sza-törvény 29/A § (5) bekezdés b) pontja szerint eltartott az, aki a családok támogatásáról szóló törvény szerint a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából

- figyelembe vehető vagy
- figyelembe vehető lenne, akkor is, ha a kedvezményezett eltartott után
- nem családi pótlékot állapítanak meg,

- családi pótlékot nem állapítanak meg,
- vagy a családi pótlék összegét a gyermekek száma nem befolyásolja.

Nyilatkozat a kedvezményről

A magánszemély és a munkáltató, kifizető adminisztrációs kötelezettségeinek csökkentése érdekében az adóelőleg-nyilatkozatok megtételére vonatkozó szabály kiegészüléssel, nem kell új nyilatkozatot tennie a magánszemélynek akkor, ha a magzatra tekintettel a várandósság időszakában már érvényesítette a családi kedvezményt, a gyermek megszületését követően pedig a családi pótlékra való jogosultsága okán lesz jogosult a kedvezményre.

Ezt az elméleti lehetőséget azonban nem biztos, hogy ki kellene használni, hiszen 2017-től a gyermekek után járó kedvezményt csak a gyermek adóazonosító jelének közlésével lehet igénybe venni. Így a megszületéskor mégiscsak kellene egy új nyilatkozat.

Persze köztes megoldás lehet, hogy a nyilatkozat fenntartása mellett csak adatközléssel valósul meg a gyerekek adatainak rögzítése...

Természetesen az adóazonosító jel szükségessége nem csak ilyen esetekben lesz fontos. Azoknak, akik 2006. január 1. előtt születtek, még nem állapították meg a születéskor automatikusan az adóazonosítót.

Nekik elvileg 2016-ban hivatalból leképezte a számot az adóhatóság, amiről tájékoztatást is küldött. Ha valakinek ez mégsem érkezett volna meg, vagy valamilyen okból kimaradt a rendszerből, akkor neki kezdeményeznie kell az adóazonosító jel megállapítását.

Enélkül a kifizető nem fogadhatja be a nyilatkozatot, hiszen nem fogja tudni kitölteni a 08-as bevallást.

Első házások kedvezménye

2015. januári bevezetése óta értetlenül állunk azon előírás előtt, hogy a jogalkotó azokat helyezi kedvezőbb helyzetbe, akik még a házasságkötés előtt vállalnak gyereket. Azokkal szemben, akik inkább a klasszikus megoldást választják: azaz először összeházasodnak, és utána vállalnak gyereket.

Ezt az ellentmondásos helyzetet oldja fel a módosítás.

A korábbi szabály szerint ugyanis megszűnt az első házások kedvezményére való jogosultság, ha a magánszemély családi kedvezményre válik jogosulttá a házasságkötést követően, míg ha a kedvezményre már a házasságkötést megelőzően is jogosult volt, 24 hónapig a csa-

ládi kedvezmény mellett az első házások kedvezményét is érvényesítheti.

A módosítást követően 24 hónapig feltétel nélkül érvényesíthető az első házások kedvezménye, azaz akár magzatra, akár gyermekre, akár a házasságkötésre tekintettel szerez valaki kedvezményre jogosultságot, azt az arra vonatkozó konkrét szabály szerint az érvényességi időn belül figyelembe lehet venni.

A hatálybalépési dátumból az is egyértelművé válik, hogy a korábbi szabályozást a jogalkotó sem így akarta. Ugyanis egy átmeneti rendelkezés alapján a módosítás már a 2014. december 31-ét követően megkötött házasságok esetében is alkalmazható, vagyis a 2015-re benyújtott bevallás önellenőrzéssel módosítható.

Érdemes-e áttérni a kiva szerinti adózásra?

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Karácsony előtt mindenki lázasan számol, az ügyfelek azonnali választ várnak a könyvelőtől, mit tegyenek decemberben. Az alábbi cikkünkben a döntéshez szükséges legfontosabb szempontokat foglaljuk össze.

Röviden, hogy kinek éri meg

2017. január 1-jétől lényeges változások léptek életbe, illetve cikkünk nyomdába kerüléséig további kedvező módosításokra számíthatunk a parlament elé került törvényjavaslat alapján.

Elsősorban azon vállalkozások esetében célszerű elvégezni a számításokat, amelyeknél a személyi jellegű kifizetések aránya jelentős, továbbá nyereségüket nem osztalék-jóváhagyásra szeretnék fordítani, hanem fejlesztést terveznek, miközben ezt fedezi a rendelkezésre álló veszteség összege.

Adózói kör

- Kiva alá belépéskor vizsgálandó tényezők
  - Működési formája alapján jogosult-e választani.
  - Naptári éves adózóról van-e szó.
  - Adóévet megelőző két naptári évben adószámát a NAV nem törölte/függesztette fel.
  - Létszámkorlát emelkedett: 25 főről 50-re (kapcsoltakat figyelembe véve).
  - Nem változott a bevételi értékhatár: előző évi bevétele várhatóan nem haladja meg – kapcsolt vállalkozásokkal együtt számítva – az 500 millió Ft-ot.
  - Nyilvántartott adótartozása nem haladja meg az 1 millió Ft-ot.
  - Folyamatosan működő adózók: bármely hónapban bejelentetik választásukat a T203KV jelű nyomtatványon.
  - Az újonnan alakuló adózók az adóhatósághoz való bejelentkezésükkel egyidejűleg választhatják.
- Kiva megszűnésénél
  - Létszámkorlát: 50 főről 100 főre emelkedett.
  - Bevételi értékhatár: 1 Mrd Ft.
  - Kiva alól 2017-ben kilépő: bejelentését december 1-je és 20-a között a 16T203KV nyomtatványon teszi meg.

Az új szemlélet alapján a vállalkozás pénzeszközeinek változása már nem befolyásolja az adó alapját. A kiva levezetése jelentősen egyszerűsödik, kiszámíthatóbbá válik.

Elsősorban azon vállalkozások esetében célszerű elvégezni a számításokat, amelyeknél a személyi jellegű kifizetések aránya jelentős, továbbá nyereségüket nem osztalék-jóváhagyásra szeretnék fordítani.

Az adó alapja az alábbi két tényezőtől tevődik össze

„A” összetevő: tőke, osztalékműveletek és egyéb korrekciós tételek

- ± Tőkekivonás/tőkebevonás
- ± Jóváhagyott/kapott (járó) osztalék
- ± Szokásos piaci ár miatti különbözet
- ± Pénztár növekmény/csökkenés speciális összege
- + Tao. 3/A sz. melléklet szerinti ráfordítások
- + Megfizetett bírság, pótlék
- + Elengedett (nem behajthatatlan) követelés
- Korábbi kivások korrekciós tétele (csak 2017-ben)
- Veszteségelírás

Megjegyzések az „A” összetevő elemeihez

- Fontos kiemelni, hogy a jóváhagyott és a kapott osztaléknál is a döntés számít, és nem a pénzügyi rendezés. A jóváhagyott osztalék értelemszerűen növeli az „A” részt, míg a járó osztalékkal csökkenteni kell azt. Azonban nem része a kivaalanyiságot megelőző adóévek adózott eredménye és eredménytartalékának terhére jóváhagyásra kerülő osztalék összege.

- A házipénztárhoz kapcsolódó speciális korrekciós tétel meghatározásának alapja a pénztár úgynevezett mentesített értéke:
  - 2017. évi bevétel 5%-a, de minimum 1 millió Ft, vagy
  - 2017. évi (kivába való áttérés) nyitó mérleg szerinti értéke e három érték közül a legmagasabb összeg.

Növelő tétel a pénztár értékének a tárgyévi növekménye, de legfeljebb a pénztár tárgyévi mérlegében kimutatott összegnek a mentesített részét meghaladó értéke. Csökkentő tétel ugyanakkor a pénztár előző évi mérlegben kimutatott értékének csökkenése, de legfeljebb a pénztár előző évi értékének a mentesített részét meghaladó összege.

- Korábbi – 2017. I. 1. előtt – kivások korrekciós tételéről:
  - NAV számítja és tájékoztatja az adóalanyt 2017. XII. 31-ig,
  - 2013–2016. között elszámolt tételek miatti csökkentő tétel (ne érintse az adózókat hátrányosan az új szisztémára való áttérés), amely visszamenőleg harmonizálja az adókötelezettséget az új szabályokkal,
  - 2017. évi adóalapnál vehető csak figyelembe.
- Az adókikerülés megakadályozását célzó adóalap-növelő tételek azonosak a társasági adóban el nem ismert költségekkel (Tao. 3/A sz. melléklet)
- Az „A” összetevő egyenlege a fenti képlet alapján pozitív és negatív előjelű is lehet, de a negatív összeg felhasználási módja eltér a korábbi pénzforgalmi szemléletű eredménynél megszokott eljárástól.

„B” összetevő: személyi jellegű kifizetések

Lényegében azonos a 2016. évi szabályokkal. Kedvező változás, hogy a kiegészítő tevékenységet folytató vállalkozó járulékalapja nem része a kiva alapjának.

Főszabály továbbra is, hogy a fenti két tényezőből a kiva alapja: minimum a „B” összetevő összege.

Lényeges megérteni ugyanakkor a főszabálytól eltérő alábbi új lehetőségeket:

- az új beruházás összegéig a tárgyévi negatív egyenleggel is, és az előző évek elhatárolt veszteségével is csökkenthető a „B” összetevő – személyi jellegű kifizetések –, mint a minimum adóalap, melynek szerepe lehet az új beruházások ösztönzésében;
- az elhatárolt veszteség felhasználására további korlátozás nem vonatkozik, mivel megszűnt: a veszteségnek a 10 év alatti, egyenlő összegű részletekben való leírhatósági szabálya, azaz gyorsabban érvényesíthető lesz.

Példa veszteségelhatárolásra

Számítsa ki a kiva-adóalapot 2017-ben az alábbi adatok alapján

– NAV szerinti speciális – egyszeri – csökkentő összeg	1 000 E Ft
– Osztalék jóváhagyott összege	5 000 E Ft
– Elengedett követelés kapcsolattal szemben	500 E Ft
– Előző évek elhatárolt vesztesége	18 000 E Ft
– Tárgyévi beruházás összege	12 000 E Ft
– Személyi jellegű ráfordítások összege	15 000 E Ft

Megoldás

- „A” rész: $-1000 + 5000 + 500 = 4500$
- „B” rész: 15 000 E Ft (főszabály szerinti minimum adóalap)
- Első korrekció: „A” rész nulláig csökkentése az előző évek elhatárolt veszteségének terhére
- Második lépés: $18\ 000 - 4500 = 13\ 500$ marad a „B” rész csökkentésére az elhatárolt veszteségből, de a beruházás ennél kisebb (12 000 E Ft), így
- Adóalap = $15\ 000 - 12\ 000 = 3000$ E Ft

Adómértékek

Kiváltott adók

- Társasági és osztalékadó: 9%
  - Szociális hozzájárulási adó: 22%
  - Szakképzési hozzájárulás: 1,5%
- A kiva mértéke: 2017-től 14%

Áttérés a kivára (társasági adó alól)

- Nagyon kedvező változás, hogy a kisvállalati adózásra való áttérés már nem igényel speciális adóalap-módosító tételeket.
- A kiva szerinti adóalanyiság a NAV-hoz történő bejelentést követő hónap első napjától hatályos, a Tao. tv. hatálya alól kikerülő adózóknak a megszűnésre tekintettel '71-es bevallást kell benyújtaniuk.
- A kisvállalati adóalanyiság időszakát megelőzően a Tao. tv. előírásai szerint érvényesített kedvezményekkel kapcsolatban előfordulhat társaságiadó-fizetési kötelezettsége (pl. a kedvezményre a megszerzett jogosultságot elveszítette, nem tartotta be a tao. szerinti tartási kötelezettséget).

Visszatérés a tao. hatálya alá

- A társasági adó hatálya alá való visszatérés esetén a vállalkozásnál hagyott eredménytartalék beruházásra fel nem használt részére lekötött tartalék képzését írja elő a jogszabály. A fejlesztési tartalék szabályai szerint kell az összeget felhasználni, viszont kedvező előírás, hogy a halasztott adókötelezettség után akkor sem kell késedelmi kamatot fizetni, ha azt az adózó végül nem fordítja beruházásra.

Lekötött tartalék számítása

- Kisvállalati adóalanyiség időszaka alatt keletkezett eredménytartalék
- (–) a kisvállalati adóalanyiség időszaka alatt bevételként elszámolt osztalék összege;
- (–) a kisvállalati adóalanyiség időszaka alatt megszerzett, előállított immateriális jószág, tárgyi eszköz könyv szerinti értéke.

Fenti tételek összevont egyenlege szerint:

- Pozitív egyenlegnél: lekötött tartalékképzés (fejlesztési tartalék szabályai szerinti felhasználás, de következő négy évben beruházásra fel nem használt rész miatt nincs késedelmi pótlék, csak tao.).
- Negatív egyenlegnél: elhatárolt veszteség.
- Kedvező az a szabály is, hogy a kisvállalati adó alatt keletkezett elhatárolt veszteség a társasági adó alatt is továbbvihető.
- Ugyanakkor számolni kell azzal, hogy amennyiben a kiva időszakában bevont tőkét a társasági adó hatálya alatti időszakban szeretnék a tulajdonosok kivonni, az a társaságiadó-alapját fogja növelni.
- Azt is számításba kell venni, hogy a kivaalanyiség időszaka alatt megszerzett immateriális jószág, tárgyi eszköz bekerülési értéke nem írható le a társasági adóra visszatérést követően.

A kiva előnyét egy olvasói kérésre a 18. oldalon számszerűsítjük.

Két lépcsőben változnak a számlázási szabályok

Szerző: Tusnádi Márta

Biztosan sokan emlékszünk arra a 2008-as időszakra, amikor a vállalkozók többsége csak a vevő adószámának birtokában állított ki áfás számlát, csupán az új szabály felületes ismerete miatt. Most ismét egy hasonló helyzet várható, ezért ismerjük meg előre a részletes szabályokat. Mikor szükséges a vevő adószáma 2017. január 1-jétől? Mit jelent a könyvelők számára az „online számlázás” bevezetése 2017. július 1-jétől?

Jogszabályi háttér

Kezdjük azzal, hogy hol keressük a számlázási szabályokat a jogszabályokban, ha helyesen szeretnénk számlázi. A válasz az, hogy rengeteg jogszabályban, mivel egy egész feltételrendszerrel függ a számla kiállítás. A két legfontosabb jogszabály

- az Áfatörvény és
- a 23/2014 (VI. 30.) NGM rendelet.

De fontos tartalmi elemeket tartalmaz például a Számviteli törvény, a Helyi adókról szóló törvény, az Sza-törvény... és hosszan sorolhatnánk a speciális tartalmi részeket.

Milyen változásra kell számítanunk ezekkel kapcsolatban?

Jelenleg – a 2016-ban hatályos Áfatörvény 169. § d) pontja alapján – a számla kötelező adattartalma közé tartozik a termék beszerzőjének, szolgáltatás igénybe vevője adószámának (vagy csoportos általános forgalmi adó-alanyiség esetén csoportazonosító számának) első nyolc számjegye. Az adószámot csak abban az esetben kötelező a számlán feltüntetni, ha

- a számlában szereplő áthárított adó az 1 000 000 forintot eléri vagy meghaladja és
- a számla kiállítója gazdasági céllal belföldön telepedett le, gazdasági célú letelepedés hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön, valamint

- a számla befogadója (vevő) belföldön nyilvántartásba vett adóalanyként szerzi be a terméket vagy veszi igénybe a szolgáltatást.

2017. január 1-jétől ez az értékhatár 100 000 Ft-ra változik. Azaz, ha az áthárított áfa eléri vagy meghaladja a 100 000 forintot, a számlán kötelező lesz az adószám feltüntetése!

A könyvelőknek mindenképp többletterhet jelent majd, hogy a nyomdai úton kiállított számlák (kézi számlatömb, számlalap) egy részét az áfabevallásban kell majd részletezni.

Gyakorlati következmények

Többszöveg adminisztrációt jelent a számla kiállítója részéről, hogy a partner törzsben rögzíteni kell a vevők adószámát. Javasoljuk tehát ügyfeleinknek, hogy kérjék be vevőik adószámát egy kiküldött körlevélben, vagy kérdezzék le azt a www.e-cegjegyek.hu webes felületről. Az adószám bekérése vagy lekérdezése időigényes, ezért érdemes előre felkészíteni ügyfeleinket, nehogy február közepén szembesüljünk azzal, hogy nem szerepel a számlán az adószám, ahol a számlában áthárított áfa a 100 000 Ft-ot eléri. Ugyanez vonatkozik a befogadott számlákra is. Ebben az esetben ugyanis a számla nem tartalmaz minden – az Áfatörvényben előírt – tartalmi elemet, azaz nem felel meg a jogszabályi előírásoknak. A szabálytalan számla befogadásakor pedig megkérdőjelezhető az áthárított áfa levonási joga.

További változás várható 2017. július 1-jétől, amikor bevezetésre kerül az „online számlázás”. Mivel ez csak a számítógépes programmal előállított számlák esetében lesz követelmény, a vállalkozók egy része talán a kézi számlát preferálja a jövőben, de kérdés, hogy valóban előnyös lesz-e a kézi számlázásra való visszatérés?

A könyvelőknek mindenképp többletterhet jelent majd, hogy – amíg a programmal kiállított számlák „online” átkerülnek az adóhatóság szerverére – a nyomdai úton kiállított számlák (kézi számlatömb, számlalap) egy részét az áfabevallásban kell majd részletezni. Az áfabevallásnak a 2016-os, jelen szabályok szerint is van egy tételes összesítő jelentése (ezek az 1665 M lapok), amelyet akkor kell kitölteni, ha az áthárított áfa az 1 millió forintot eléri vagy meghaladja. 2017. július 1-jétől a tételes áfaösszesítő jelentés értékhatára is 100 000 Ft-ra csökken.

Ez azt jelenti, hogy minimum 100 000 Ft áfát tartalmazó számla esetén partnerenként ki kell töltenünk az 1765 számú áfabevalláshoz csatolt egy-egy „M” lapot. Partnerenként egy „M” lapot, ahol tételesen részletezzük a számlákat és azok korrekcióit! Ez alapján is könnyen belátható, hogy ezt a követelményt nem tudjuk teljesíteni a könyvelő-programunk frissítése nélkül. Ez azt is jelenti, hogy nem lesz gazdaságos megoldás a vállalkozók számára, ha visszatérnek a kézi számlázásra, mivel – bár semmi sem tiltja – a könyvelője többletmunkáját fogja megtéríteni, ha mégis emellett dönt.

Milyen számlákról kell tételes áfaösszesítő jelentést (1765 M) készíteni?

Termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás (kimenő számla) esetén:

- azon számlákról, amelyekben az áthárított áfa összege a 100 000 forintot eléri vagy meghaladja (az adó megállapításának időszakájában), számlánként nyilatkozni kell a vevő adószámáról (csoport azonosítójáról), áfaalapjáról, az áfáról, a számla sorszámról, valamint a teljesítés napjáról (ennek hiányában a számla keltéről);
- azon számlamódosítás esetén, amikor a módosítás előtt vagy után (vagy előtt és után) az áthárított áfa eléri vagy meghaladja a 100 000 forintot, a módosítás figyelembevételének bevallási időszakában számlánként nyilatkozni kell a vevő adószámáról (csoport azonosítójáról), a módosítás hatásáról az adóalap és áfa tekintetében, az eredeti számla sorszámról, valamint a módosító számla (okirat) sorszámról;
- azon számla érvénytelenítéséről, melyben az áthárított áfa összege a 100 000 forintot eléri vagy meghaladja (az érvénytelenítés hatásának figyelembevételekor), számlánként nyilatkozni kell a vevő adószámáról (csoport azonosítójáról), áfaalapjáról, az áfáról, az eredeti számla sorszámról, az érvénytelenítő számla sorszámról, valamint a teljesítés napjáról (ennek hiányában a számla keltéről).

Termékbeszerzés, igénybe vett szolgáltatás (bejövő számla) esetén:

- azon számlákról, amelyekben az áthárított áfa összege a 100 000 forintot eléri vagy meghaladja (az adólevonás gyakorlásának időszakájában), számlánként nyilatkozni kell az értékesítő adószámáról (csoport azonosítójáról), áfaalapjáról, az áfáról, a számla sorszámról, valamint a teljesítés napjáról (ennek hiányában a számla keltéről);
- azon számlákról és számlával egy tekintet alá eső okiratokról, amelyek esetében ugyanazon értékesítő által egy adómegállapítási időszakban kiállított számlákban az áthárított áfa tekintetében a 100 000 forintot, elérő vagy meghaladó összegben adólevonási jogot gyakorol, nyilatkozni kell az érté-

kesítő adószámáról (csoportazonosítójáról), áfaalapjáról, az áfáról;

- azon számlamódosítás esetén, amikor a módosítás előtt vagy után (vagy előtt és után) az áthárított áfa eléri vagy meghaladja a 100 ezer forint, a módosítás figyelembevételének bevallási időszakában számlánként nyilatkozni kell az értékesítő adószámáról (csoportazonosítójáról), a módosítás hatásáról az adóalap és áfa tekintetében, az eredeti számla sorszámáról, valamint a módosító számla (okirat) sorszámáról;
- azon számla érvénytelenítéséről, melyben az áthárított áfa összege a 100 000 forintot eléri vagy meghaladja (az érvénytelenítés hatásának figyelembevételekor), számlánként nyilatkozni kell az értékesítő adószámáról (csoportazonosítójáról), áfaalapjáról, az áfáról, az eredeti számla sorszámáról, az érvénytelenítő számla sorszámáról, valamint a teljesítés napjáról (ennek hiányában a számla keltéről).

A fentiek alapján azt javaslom, hogy ha a jelenleg használt könyvelőprogramunk nem tudja átadni az áfabevallásnak a fenti adatokat, akkor fontoljuk meg a programcserét. Ha felmerül a könyvelőprogram váltása, akkor célszerű ezt a döntést évváltásnál meghozni, mivel a könyvelőprogramok nagy része egyben kezeli az éveket és előnyeit akkor tudjuk leginkább kihasználni, ha a teljes év könyvelése egy adatbázisban szerepel.

Néhány gondolat a számlázóprogramokról

A 23/2014. (VI. 30.) a számla és a nyugta adóigazgatási azonosítójáról, valamint az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzéséről szóló NGM rendelet 8. § (1) bekezdése szerint a számlázóprogrammal szemben követelmény, hogy 2016. január 1-jétől rendelkezzen egy „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” elnevezésű funkcióval.

Tehát minden számlázóprogramban lennie kell egy adatexportnak, amely segítségével kiszedhető az összes – 2016. január 1-jét követően – kiállított számla (egyszerűsített számla, módosító számla, érvénytelenítő számla, gyűjtőszámla, illetve számlával egy tekintet alá eső okirat). Amennyiben erre a számlázóprogram nem képes, úgy az nem felel meg a jogszabályi követelményeknek!

Az adatexportot jelen szabályok szerint nem kell elküldeni sehova, de az adóhatóság kérheti egy revízió során. Kérheti a könyvvizsgáló is, mivel többféle ellenőrzést lehet végezni ennek segítségével.

Az adóhatóságnak és a könyvvizsgálóknak a 2016. év során készítette adatexportokról vegyes tapasztalata van. Vannak olyan programok, ahol tökéletes, van, ahol hibásan készül el, és előfordul olyan is, hogy nem tudja a számlázóprogram ezt a funkciót. Az első évben – információim szerint – az adóhatóság még nem büntetett az adatexport hibája vagy hiánya miatt, de jövőre alkalmazhatják a mulasztási bírságot szankcióként.

Az online számlázás bevezetése során a számlázóprogramokat tovább kell majd bővíteni egy kommunikációs csatornával, amely lehetővé teszi a kiállított számlák továbbítását az adóhatóság szerverére. Várhatóan lehetőség lesz arra is, hogy 2017. január 1-jétől egy ún. „teszt” időszak keretein belül 6 hónappal korábban megvalósulhasson az online számlázás – ha valaki emellett dönt.

A folyamat gyakorlati megvalósítása még nem ismert, de talán a fenti adatexport kerül majd továbbításra. Éppen ezért most, az évváltás során érdemes végiggondolni, hogy a jelenleg ügyfeleink által, illetve a könyvelésben használt számlázóprogramok fejlesztése valószínűsíthető lesz-e 2017. július 1-jéig, az online számlázás bevezetéséig? Ha nem, akkor itt is az év elején érdemes programot váltani, esetleg olyan programban gondolkodni, amely összeköttetést biztosít a könyvelőrendszerrel is, hogy a dupla adatrögzítést elkerüljük. A jövő abba az irányba mutat, hogy egy adatot csak egyszer rögzítsünk – még ha nehéz is ezt most elképzelni, ismerve az adóbevallások mezőit –, ezért minden programváltásnál azt javaslom, hogy ezeket a szempontokat helyezzük előtérbe.

Raklap a termékdíjban

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Boncoljuk most azt az esetet, amikor külföldre értékesít a magyar fél, a raklapot pedig a gyártótól vásárolja átvállalási szerződéssel; természetesen termékdíjmentesen. Az eladó a raklapot nem számlázza ki, hanem a külföldi fél csereraklapot küld vissza.

Egy kis elmélet

A termékdíjszabályokat könyvelőként szívesen hártjuk specialistára, nekünk bőven elég az, ha tudjuk, milyen esetekben merülhet fel termékdíj.

Az egyik ilyen a raklap.

A raklap a termékdíj szabályai szerint csomagolóeszköz, ez pedig csomagolószernek minősül, ami a törvény szerint termékdíjköteles.

Laikusként a fejünkben úgy van a termékdíj, hogy az szennyezi a környezetet, ezért kell fizetni. Akkor vajon a raklap után miért kell? Sokszor használjuk, és ha végül selejtezésre kerül, akkor is fadarabokkal állunk szembe, nem pedig kommunális hulladékkal.

A termékdíj-kötelezettség tárgya

Visszatérve a bevezetőben felvetett kérdésre, a válasz megadásához először arra kell választ adni, hogy ebben az esetben mikor valósulna meg termékdíj-fizetési kötelezettség. A termékdíj-kötelezettséget a belföldi forgalomba hozatal váltja ki.

Ha a raklapokat kivétel nélkül külföldi partner részére szállítom, akkor ez a mozzanat egyértelműen nem minősül belföldi forgalomba hozatalnak. Amikor az eredeti vagy csereraklapok külföldről visszajönnek, akkor még mindig nem valósítok meg belföldi forgalomba hozatalt (a raklapokat továbbra is külföldi partnernek történő szállításokhoz használom), illetve a csomagolás lebontása okán sem keletkezik termékdíj tekintetében kötelezettség (üresen visszatérő raklapok nem tekinthetők lebontott csomagolóeszköznek).

Tehát megállapítható, hogy mindaddig, amíg a raklapok „forognak”, nem lesz termékdíj-kötelezettség. Ha a belföldi ügyletek végképp ki vannak zárva, akkor termékdíj-kötelezettség már csak azon raklapok esetén merülhet fel, melyeket a vállalkozó belföldön leselejtez. Ezek súlya alapján kell a termékdíjat megfizetni.

Mindaddig, amíg a raklapok „forognak”, nem lesz termékdíj-kötelezettség.

Kérdés lehet még, hogy az előbbi levezetést mennyiben befolyásolja az a tény, hogy a kérdéses raklapok az újrahasznosítható csomagolószerek listáján szerepelnek-e vagy sem. A válasz az, hogy ez a körülmény nem befolyásolja a fenti levezetést.

Még egy adalék

Az ekáer-adatokból, súlyokból a NAV következtetéseket tud levonni arra vonatkozólag, hogy esetleg raklapon történik az áru szállítása. Ha ezzel párhuzamosan megállapítja, hogy a vállalkozás nem adott termékdíjbevallást, akkor felszólítja ezen kötelezettségének teljesítésére.

Természetesen itt is lehet a végén az a megoldás, hogy nincs termékdíj-kötelezettség, de ekkor a NAV felé érdemes jelezni, hogy köszönjük a figyelmeztetését, de nyilvántartásunkból megállapítottuk, hogy nincs ilyen kötelezettségünk.

Válasz-adó

Magazinunk állandó rovatában olyan kérdésekre válaszolunk, melyek mint gyakran ismételt kérdések térnek vissza. Bár a rovatban konkrét kérdésre konkrét választ olvashatsz, az ügyfeleidnél felmerült hasonló eseteknél hasznos lehet.

Sokat lehet olvasni a kiva előnyéről, de jó lenne azt számszerűsítve is látni.

Először is tisztázandó, nagyon nehéz röviden úgy számszerűsíteni a kiva előnyét, hogy minden változót figyelembe tudjunk venni. Az alábbi példában valamennyi adóévben azonos személyi jellegű kifizetéssel és adózás előtti eredménnyel kalkuláltam, kevés korrekciós tételt alapul véve, hogy könnyebb legyen az összefüggés követése. Illetve nem számoltunk az új, csökkentett adókulcsokkal.

Példánkban az első adóév az áttérés éve, további 3 adóévben kivás, az utolsó adóévben visszatér a tao hatálya alá

Megnevezés	1. adóév	2. adóév	3. adóév	4. adóév	5. adóév
Adózás előtti eredmény	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Tőkeemelés	2 500	–	–	–	–
Tao-alap-korrekció	1 500	–	–	–	–
Jóváhagyott osztalék	–	3 000	–	–	–
Személyi jellegű ráfordítások	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Tárgyévi új beruházás	12 000	–	–	–	–
Tao-időszak alatti még fel nem használt elhatárolt veszteség	6 000	–	–	–	–
Kivaalap 20 000 + (–2500 – 6000)	11 500	23 000	20 000	20 000	20 000
Kiva	1 840	3 680	3 200	3 200	3 200
Hagyományos adók a tao hatálya alatt					
Socho	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700
Tao	2 550	3 000	3 000	3 000	3 000
(Alap: 30 000+1500–6000)= 25 500					
Együtt	8 250	8 700	8 700	8 700	8 700

Az számítás nélkül is láthatjuk, hogy kisebb mértékű osztalékfizetés esetén lényegesen kevesebb adóterhet visel a kiva alkalmazásával, bár ennél a cégnél jelentős mértékű a személyi jellegű kifizetések aránya. Érdekes ugyanakkor a számítást azokra az esetekre elvégezni, ahol nincs elhatárolt veszteség, de fejleszteni is szeretnének, és a cég nem tér vissza a tao hatálya alá.

A visszatéréskor a lekötött tartalékot úgy kell kiszámítani, hogy az eredménytartalékot csökkenteni kell a kivaidőszak alatt szerzett új tárgyi eszközök könyv szerinti értékével és a jóváhagyott osztalékkal.

Van egy ügyfelem, aki tavaly a feltöltéskor 450 000 Ft felajánlásáról nyilatkozott.

Úgy vallott, hogy a várható adója 570 000 Ft lesz.

Aztán bement a tao-bevallás, és az egyéb adókedvezménnyel csökkentett társasági adója 62 E Ft lett, annak a 80%-a pedig csak 49 600 Ft. Ennek a 7,5%-át, azaz a 3720 Ft-ot 2016 nyarán ki is könyvelték a tao folyószámlájára.

A kérdésem az, hogy ebből az egyesület mennyi pénzt kapott? A feltöltéskor bevallott összegből megkapta a teljes (87,5%) 393 750 Ft-ot?

És mi van akkor, ha a következő 5-6 évben sem lesz a cégnek annyi adója, hogy ezt a szintet elérje?

Akkor az egyesületnek vissza kell valamennyit fizetni?

Valójában van-e következménye annak, ha valaki a feltöltéskor bevall egy nagyon magas összeget, majd májusban a tényleges adókor azt visszaminuszolja?

A rendszer a támogatottat védi, így a feltöltéskor bevallott összegnek a 87,5%-át (a kérdésben szereplő 393 750 Ft-ot) az egyesület megkapta, és neki nincs és nem is lesz visszafizetési kötelezettsége a támogató „bénázása” miatt.

Abban az esetben, ha a cég többet ajánlott fel, mint a végleges adója lett, erre vonatkozik a 24/A § (26) bekezdése, ami abból indul ki, hogy addig nem tehet további nyilatkozatot a felajánló, amíg az eddig felajánlott összeget nem élte le.

Ráadásul a legújabb módosítás szerint ezt az időszakot most emelik fel 6 évről 8 évre.

Szóval a rendszer alapvetően optimista és bízik a támogatók egyre jobb tao-teljesítményében még 9%-os adókulcs mellett is.

Egyelőre nincs annak következménye, hogy így juttatnak az egyesületnek a feltöltéskor nagyobb összeget.

A jogalkotó nem gondolta (nem gondolja), hogy ez a helyzet tömegesen előállhat.

De természetesen ez nincs kőbe vésvé, ráadásul folyamatban van az EU-hosszabbítás, aminek lehet jogszabály-módosító következménye.

További

hasznos válaszokat

szakértői

blogunkban

olvashatsz:

www.iranyadomagazin.hu

A munkaközi szünet és annak elszámolása

Szerző: dr. Kovács Szabolcs

A munkaközi szünet a pihenőidők legrövidebb típusa. Célja, hogy a munkaidőt megszakítva, lehetőséget biztosítson a munkavállalónak az étkezésre, dohányzásra, mosdóhasználatra, rövid pihenésre. Bár egy átlagos 8 órás munkanapon mindössze 20 percről van szó, ez a pár perc sok munkajogi kérdést vet fel.

Időtartam

A munkavállalót 6 órát meghaladó munkavégzés esetén 20 perc, 9 órát meghaladó munkavégzés esetén további 25 perc munkaközi szünet illeti meg, azzal, hogy a felek ennél hosszabb, legfeljebb 1 órás munkaközi szünetben is megállapodhatnak, és a munkavégzés idejébe a munkaidő-beosztástól eltérő rendkívüli munkaidőt is be kell számítani [a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 103. § (1)-(3) bekezdés].

Így például, ha a munkavállaló munkaidő-beosztása szerint 8.00-tól 16.20-ig dolgozik (8 óra munkavégzés, 20 perc munkaközi szünet), de a munkáltató közli, hogy egy sürgős feladat elvégzése érdekében túlórázni kell, 17.20 után a munkavállaló számára biztosan további 25 perc munkaközi szünetet kell biztosítani.

A munkaközi szünet tartama alatt a munkavállaló mentesül a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettsége alól, annak tartama pedig nem része a munkaidőnek, kivéve készenléti jellegű munkakörökben [Mt. 86. § (3) bekezdés a) pont]. Ezekben az esetekben ugyanis a munkaidő alatt is sokszor csak rendelkezésre állás történik, tényleges munkavégzés nélkül, ezért nehéz lenne elhatárolni, hogy pontosan mikor tölti a szünetét a munkavállaló.

A munkaközi szünetet a munkáltatónak kell kiadnia, mégpedig a munkavégzés megszakításával. Így nem jogszerű megoldás, ha a munkavállaló a munkát a munkaközi szünet tartamával korábban fejezi be, vagy éppen a késést a munkaközi szünet „terhére” veszi figyelembe a munkáltató. További feltétel, hogy a munkaközi szünetből legalább 20 percet a munkavégzés megkezdését követő 3 és 6 óra közötti időszakban kell kiadni, míg az ezt meghaladó időtartam bármikor – akár a 20 perccel összevontan is – kiadható, amíg a kiadásra a munkavégzés megszakításával kerül sor [Mt. 103. § (4)-(6) bekezdés].

Munkaközi szünet a gyakorlatban

Gyakran visszatérő kérdés, hogy a munkaközi szünet részének tekinthető-e minden olyan időszak, amit a munkavállaló nem tényleges munkavégzéssel tölt. Például, a munkáltató a munkaközi szünet terhére számolja el a munkavállaló mellékhelyiségben töltött idejét is, abból kiindulva, hogy az nem munkavégzéssel töltött idő.

Nem jogszerű megoldás, ha a munkavállaló a munkát a munkaközi szünet tartamával korábban fejezi be, vagy éppen a késést a munkaközi szünet „terhére” veszi figyelembe a munkáltató.

Ezzel kapcsolatban azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy a mellékhelyiség használatának biztosítása mindenképpen hozzátartozik az egészséges és biztonságos munkavégzés körülményeinek biztosításához. Ez tehát munkáltatói kötelezettség, amely független a munkaközi szünet kiadásától. Elképzelhető ugyanis, hogy a munkáltató – betartva a munkaközi szünet kiadására vonatkozó szabályokat – a 20 perces szünetet 5,5 óra munkavégzést követően adja ki, ez azonban nem jelenti azt, hogy a munkavállaló ennyi időn keresztül nem mehet ki a mellékhelyiségbe. A munkavállaló eltöltése annak használatától az embertelen, megalázó bánásmód tilalmába ütközik, azaz mindenképpen alapvető jogot, az emberi méltóságot sérti. Ugyancsak nem kerülhet sor arra sem, hogy a munkáltató a munkavállaló munkaközi szünetét a mellékhelyiség használatának idejével csökkentse, illetve – az adatvédelmi biztosi állásfoglalások értelmében – a munkáltató a mellékhelyiségben töltött időt beletartozó rendszer alkalmazása esetén nem jogosult nyilvántartani, mert az a munkavállaló magánszférájának indokolatlan ellenőrzését jelenti.

Ugyanakkor a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményéből (Mt. 7. §) adódóan ezzel a helyzettel a munkavállaló sem jogosult visszaélni, azaz nem töltheti a munkaidejét indokolatlanul távol a munkától, magatartása ekkor ugyanis kötelezettségszegésnek is minősülhet. Amennyiben a mellékhelyiség rendkívül gyakori igénybevételére egészségügyi okokból kerül sor, a munkavállalónak elsősorban orvoshoz kell fordulnia keresőképtelenségének megállapítása érdekében, hiszen munkavégzésre csak munkára képes állapotban lehet megjelenni.

A fentiekkel ellentétben az egészséges és biztonságos munkavégzés, valamint az emberi méltóságot nem érintő esetekben a munkavállaló a munkaközi szünetben jogosult „magánügyeit” intézni. Így például a dohányzó munkavállaló a munkaközi szünetét használhatja fel jogszerűen dohányzásra, annál is inkább, mivel arra tekintettel őt külön „cigaretta-szünet”, szabadidő stb. nem illeti meg. Amennyiben attól eltérő időszakban hagy fel a munkavégzéssel, úgy a munkáltató teljesen jogszerűen tekinti a „cigaretta-szünet” idejét munkából távol töltött időnek, és nem köteles arra munkabért fizetni, illetve a munkavégzési hely elhagyása kötelezettségszegésnek minősülhet.

A munkaközi szünetet nem szabad összetéveszteni a képernyő előtti munkavégzés esetén külön miniszteri rendeletben előírtakkal, amely szerint a munkavállaló folyamatos képernyő előtti munkavégzését óránként legalább 10 perces (egyes, kiemelt munkaköröket kivéve), össze nem vonható szünetekkel kell megszakítani [50/1999. (XI. 3.) EüM rendelet 4. § (1) bekezdés]. Az ilyen, 10 perces szünetek tartama alatt a munkavállaló továbbra is köteles munkát végezni, csupán a képernyő előtti munkavégzést kell megszakítani. A munkaközi szünet kiadásával – ha az a 10 percet eléri – természetesen a képernyő előtti munkavégzés megszakítása is megvalósul.

A munkaközi szünet nyilvántartása, elszámolása

A munkáltató nyilvántartási kötelezettsége nem terjed ki a munkaközi szünet kezdetének és végének nyilvántartására. Azonban a szünet mértékének különös jelentősége van, hiszen az nem minősül munkaidőnek. Egyrészt, amennyiben a munkáltató a törvényi mértéknél hosszabb munkaközi szünetet szeretne kiadni – akár a munkavállalók kérésére, akár munkaszervezési okból –, arra csak a munkavállalókkal kötött megállapodás vagy kollektív szerződés rendelkezése alapján kerülhet sor, illetve azt a jelenléti íven is célszerű dokumentálni. Így például, ha a munkáltató 30 perc munkaközi szünetet biztosít a három műszakban (6.00–14.00; 14.00–22.00; 22.00–06.00) dolgozó munkavállalóknak, akkor a munkavállalókkal kötött megállapodás mellett a munkaidő nyilvántartása és elszámolása során a munkavállalók napi munkavégzése 7,5 óra lesz. A munkakezdés és befejezés közötti 8 órából pedig 30 perc (0,5 óra) munkaközi szünet, amire – mivel nem munkaidő – munkabér nem jár. A munkáltató a napi 8 órából ilyenkor „hiányzó” napi fél órát jogosult később (a munkaidőkeret tartama alatt) más munkanapokra beosztani.

Ugyan a munkaközi szünet kiadásának időpontját a munkáltató nem köteles nyilvántartani, annak azonban mégis lehet jelentősége a munkabér elszámolása során. Tételezzük fel, hogy fenti, három műszakban dolgozó munkavállalók közül a délutáni műszakban (14.00–22.00) egyesek 17.00–17.30 között, míg mások 19.00–19.30 között kapják meg a munkaközi szünetet. Ekkor a második csoportban lévő munkavállalók 0,5 órával kevesebb munkaidőt töltenek műszakpótlékra jogosító időszakban, azaz számukra naponta 0,5 órára járó műszakpótlék „elvész”.

Természetesen a munkáltató – akár az egyszerűbb elszámolás, akár a munkavállalói elégedettség érdekében – ettől eltérően dönthet úgy, hogy a műszakpótlék-fizetés során ezt figyelmen kívül hagyva mindkét csoport számára a 18.00–22.00 közötti időszakban 4 órára járó műszakpótlékot fizet, hiszen ez az Mt. szabályaitól a munkavállalók javára történő eltérés, ami nem tilos.

Ugyancsak sor kerülhet arra, hogy a munkáltató a munkaközi szünetet vagy annak egy részét a munkaidő részének tekintse, akkor is, ha a munkavállalók nem készenléti jellegű munkakörben kerülnek foglalkoztatásra. Ennek egyetlen korlátja, hogy a köztulajdonban álló munkáltatóknál sem a felek megállapodása, sem kollektív szerződés nem minősítheti a munkaközi szünetet a munkaidő részének [Mt. 205. § (2) bekezdés b) pont]. Készenléti jellegű munkakörben azonban a munkaközi szünet ekkor is a munkaidő részét fogja képezni.

Lakásáfa 5%

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Az 5%-os lakás kérdésköre is kimeríthetetlen. Az újabban felmerülő kérdések egy része a wellnessrészleg beépítésére irányul, azaz a jacuzzi, szauna, szolárium, belső medence kiépítése áfakulcs a kérdés.

Előzmény

Talán mindenki számára ismert már, hogy az áfatörvény 3. számú melléklete szerint az 5%-os áfakulcsba esik:

- a 86. § (1) bekezdés j) pont ja) vagy jb) alpontja alá tartozó olyan, többlakásos lakóingatlanban kialakítandó vagy kialakított lakás, amelynek összes hasznos alapterülete nem haladja meg a 150 négyzetmétert;
- a 86. § (1) bekezdés j) pont ja) vagy jb) alpontja alá tartozó olyan egylakásos lakóingatlan, amelynek összes hasznos alapterülete nem haladja meg a 300 négyzetmétert.

Korábban már a magazinban is írtunk róla, hogy a lényeg, az 5%-os lakásáfa termékértékesítésre jár, szolgáltatásnyújtásra nem, tehát a különféle építőipari vállalkozások szolgáltatásai továbbra is 27% áfa alá tartoznak.

A másik nagyon fontos dolog, hogy a kedvezményes adómérték csak lakóingatlan-értékesítés esetén alkalmazható. Az áfatörvényben megfogalmazott fogalomnak megfelelően a lakás céljára létesített és az ingatlan-nyilvántartásban lakóház vagy lakás elnevezéssel nyilvántartott ingatlan tekintendő lakóingatlan. Nem minősül lakóingatlan a lakás rendeltetészerű használatához nem szükséges helyiség még akkor sem, ha az a lakóépülettel egybeépült, így különösen a garázs, a műhely, az üzlet vagy éppen a gazdasági épület.

Szóval például a lakóingatlanl egybeépülő garázs esetén a vételárat meg kell osztani, és a lakásra 5%, a garázsra 27% áfát kell felszámítani.

Nem minősül lakóingatlan a lakás rendeltetészerű használatához nem szükséges helyiség még akkor sem, ha az a lakóépülettel egybeépült, így különösen a garázs, a műhely, az üzlet vagy éppen a gazdasági épület.

És a jacuzzi?

Vajon hozzátartozik-e a lakás rendeltetészerű használatához egy kis wellnessrészleg?

Két dolgot kell megnézni.

Egyrészt vizsgálni kell azt, hogy ami a lakásba bekerül, az az ingatlan részévé válik-e vagy sem. Egy szolárium, egy jacuzzi például ingóknak tekinthető (természetesen a medence formájában megépített jacuzzi, az nem ingóság), tehát az nem lehet 5%-os áfa, de a szauna, a medence az ingatlan részét fogják képezni. Ez utóbbi kör tehát ezen oknál fogva nem zárható ki a kedvező adókulcsból.

Másrészt abban kell dűlőre jutni, hogy a lakás rendeltetészerű használatát mennyiben szolgálják ezek az eszközök. Ennél a fordulatonál nem az számít, hogy milyen luxuszszokról van szó, hanem, hogy elsősorban emberi használatra van-e tervezve vagy sem.

Tehát a válasz minden felsorolt eszköz tekintetében, hogy IGEN, az 5%-os áfakulcs alá tartoznak, figyelemmel arra is, hogy az ingóknak minősített eszközök továbbra sem sorolhatóak ide.

Konyhabútor

A konyhabútor esetében a logika az előzőekkel analóg, tehát ha beépített konyhabútorról van szó (az adott lakáshoz tervezett és kialakított), akkor 5%-os a vonatkozó áfa kulcsa.

Abban az esetben, ha megvásároljuk a lakást beépített konyhabútor nélkül, majd elmegyünk az Ikeába, és megvásároljuk a konyhát, akkor ott 27% áfát fogunk fizetni.

Ízelítő az *Irányadó magazin* következő számából

**Megjelenik
januárban**

VEZÉRCIKK

Társasági adó 2017

A társasági adó többször módosult míg végül a 2017-re érvényes szöveg kialakult. A nyári csomagot még az őszi csomag is módosította, és aztán jött a ráadás. Decemberben újabb változás, ami különösen a nagyobb adóalappal rendelkező társaságoknak fog nagyon jelentős adómegetkarítást eredményezni.

Alanyi adómentes

Sokszor kell foglalkozni az alanyi adómentesek szabályaival, mert milyen egyszerű az áfamentességet alkalmazni, olyan bonyolult a szabály, ha például egy tárgyi eszközt értékesíti. Cikkünkben az idevonatkozó szabályokat, esetek gyűjtjük össze, külön figyelemmel az ingatlan értékesítésre is.

Adómentesség a társult erdőgazdálkodásra

Társult erdőgazdálkodásra vonatkozóan 2017. évtől egy új adómentességi szabály kerül bevezetésre. Azt próbáljuk meg összefoglalni, hogy véghasználati fakitermelés esetén a tulajdonosok hozzájuthatnak-e adómentesen a faanyag ellenértékéhez ezen új szabály keretein belül.

Őstermelői igazolványok

2017. január 1-vel a régi típusú őstermelői igazolványok érvényüket veszítik. Ha valaki addig nem igényli meg az újat, annak lehetnek adójogi következményei. Ezzel foglalkozunk a következő számban megjelenő cikkel.

Minden jog fenntartva! A magazinban közzétett cikkek, információk bárminemű felhasználása csak a kiadó engedélyével lehetséges. A szakmai információkat a legmegbízhatóbb forrásokból merítjük és ellenőrizzük. A legnagyobb gondossággal ellenére felmerülő téves értelmezésekért felelősséget nem vállalunk.

Kiadó:
Adónavigátor Tanácsadó Kft.
6000 Kecskemét, Katona József tér 18.
magazin@adonavigator.hu
Telefon/fax: +36-76/401-037
www.iranyadomagazin.hu
Példányonkénti ára: 2520 Ft
Éves előfizetési ára: 25 200 Ft

Felelős szerkesztő:
Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Kiadásért felelős:
Böröczky Zoltán
magazin@adonavigator.hu

Arculatterv: Kreatív Vonalak Kft.
Nyomdai előkészítés: KAtypo Bt.
Nyomda: Print 2000 Nyomda Kft.
6000 Kecskemét, Nyomda utca 8.

Figyelmesen olvastál?

Ha a következő 5+1 kérdésre helyesen válaszolsz, akkor gratulálok! Írásainkat figyelmesen elolvastad, és biztos lehetsz benne, hogy azokat a gyakorlatban biztonsággal használni is tudod!

1. El lehet-e számolni egyösszegű értékcsökkenésként 2017-től az őstermelők esetében a tárgyi eszközök értékét?

- a) Igen, ha van regisztrációs száma, akkor ez számukra egy lehetőség.
- b) 2017-től kizárólag a családi gazdaság számolhatja el korlátozások nélkül az egyösszegű értékcsökkenést.
- c) Nem, 2017-től ez a lehetőség teljesen megszűnik.

2. A 2016-tól hatályos számviteli törvény miatt a beszámoló előző évi oszlopában változhatnak-e a fősorok?

- a) Nem, a mérleg és eredménykimutatás fősorainak a folytonosság elvének következtében nem szabad változnia.
- b) Igen, ha az átrendezés ezt eredményezi, akkor akár a mérlegfőösszeg is változhat.
- c) A mérlegfőösszeg a korábban közzétetthez képest nem csökkenhet, de azon belül a fősorok (pl. saját tőke, kötelezettségek) változhat.

3. Egy ingatlanban a nyílászárók cseréje felújításként vagy karbantartásként kezelendő?

- a) Ha az új nyílászárók paraméterei jobbak, mint a korábbiak, akkor azt beruházásként, felújításként kell kezelni.
- b) A nyílászárócseré minden esetben karbantartás.
- c) A nyílászárócseré minden esetben beruházás.

4. Kell-e új nyilatkozat a gyermek megszületésekor, ha már magzati korában is kértük a kedvezményt?

- a) Nem, 2017-től nincs szükség új nyilatkozatra.
- b) A törvény szerint nincs szükség új nyilatkozatra, de a megszületett gyermek adóazonosító jelére a kedvezményhez szükség van, ezért erről a szülőnek nyilatkoznia kell.
- c) Igen, a gyermekkedvezmény ekkor is csak új nyilatkozat esetében adható.

5. Milyen esetekben kell a vevő adószámát a számlára ráírni?

- a) 2017. január 1-je után minden esetben.
- b) 2017. július 1-je után a korábban szabályozott eseteken kívül akkor, ha a számla áfatartalma eléri a százezer forintot.
- c) 2017. január 1-je után a korábban szabályozott eseteken kívül akkor, ha a számla áfatartalma eléri a százezer forintot.

+1. Kiadható-e a munkaközi szünet a munkaidő elején (mondjuk késés okán) vagy a munkavégzés végén (hamarabb haza lehet menni)?

- a) Nem, a munkaközi szünetet kötelezően a munkavégzés közben kell kiadni.
- b) Igen, a munkáltató dönthet úgy, hogy a kötelező szünetet a munkavégzés előtt vagy után adja ki.
- c) Csak abban az esetben, ha ehhez a munkavállaló hozzájárul.

Megoldás: 1b, 2c, 3a, 4b, 5c, +1a

Ha a válaszaidban bizonytalan vagy, esetleg nem mindent sikerült eltalálni, bátran lapozz vissza és olvasd el a cikket még egyszer!

Az Irányadó magazinra előfizethetsz és további hasznos információkat olvashatsz:

iranyadomagazin.hu